

Митрополит Јоаникије служио помен Митрополиту Митрофану Бану: Велики Божији угодник са огромним заслугама

Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије данас, 30. септембра, са свештенством и вјерним народом, служио је Свету литургију у Цркви Светог Николе у селу Главати у Грбљу, родном мјесту блаженопочившег Митрополита Митрофана Бана.

По заамвоној молитви Високопреосвећени Митрополит Јоаникије одслужио је помен блаженопочившем Митрополиту Митрофану Бану, од чије се блажене кончине данас навршава 105 година.

„Имали смо данас велики разлог да се саберемо овдје у мјесту његовога рођења, у храму његовога крштења, међу Грбљанима, међу његовом родбином. Као што данас вршимо помен на Цетињу над његовим светим гробом, исто тако смо се овдје сабрали да се данас поменемо његове успомене и његових врлина, његових заслуга за Цркву Божију, за повјерени му народ, за своје мјесто, за свој крај, за своје отечество. Он је, очигледно, ишао стопама Светога оца нашега Саве, првог архиепископа српскога,

призван Божијом милошћу још од свог најранијега узраста да служи Господу. Млад се замонашио, млад постао свештенослужитељ, млад постао духовни вођа свога народа још овдје, док је био старешина манастира Подластве“, казао је Митрополит Јоаникије нагласивши да се зато и замјерио Аустроугарској монархији, која није вољела да се прича о Немањићима, о српској држави, о српској слободи, о обједињењу цијелога српства, него је вољела, као и свака држава што воли, да се велича њена власт и да се све друго томе подреди.

Говорећи о животном путу Митрополита Митрофана Бана подсјетио је да је у вријеме бокешко-кривошијских буна, он био означен као непријатељ Аустроугарске монархије и да је зато морао да бјежи у Црну Гору:

„Али то је било по Божијему промислу, а имао је коме и доћи. Тамо га је дочекао његов претходник митрополит, тада архимандрит Висарион Љубиша, његов комшија из сусједног племена. Било је ту још доста њему знаних и познатих, а са великом љубављу га је примио и црногорски тадашњи књаз Никола Петровић“, бесједио је Владика, додавши да као што је књаз Никола пјевао Онамо, 'намо, тако је и Митрополит као игуман морачки, а касније као игуман цетињски и Митрополит црногорско, брдски и приморски пјевао о Немањићима, Косову, о Косовском завјету, помињао њихове заслуге, исто онако као и краљ Никола.

Наглашавајући да је блаженопочивши Митрополит Митрофан ширио и заступао идеју српског ослобођења и свесрпског уједињења, Високопреосвећени Митрополит Јоаникије је истакао да је он у тој мисији, тој служби провео дуге године у Црној Гори, која се тада ширила и постизала велике успјехе од Вучјега Дола до Фундине, до ослобођења Бијелог Поља, Пљеваља, Берана, Плава и Гусиња и цијеле Метохије.

„То су били велики успјеси краља Николе, а у свему томе не само да је учествовао него је и дао свој велики допринос и блаженопочивши Митрополит црногорски Митрофан Бан. Он се својом храброшћу истакао и као игуман манастира Мораче, водећи Морачане и Ровчане, духовно их обједињујући и оснажујући и укрепљујући да се ослободе од мрскога непријатеља. Хвалио је Митрофан и власт Петровића и њихову оштру сабљу, имао је кога богме, веома су били заслужни“, казао је Митрополит, констатујући да и код заслужних има неких мана и грешака, што се и показало касније.

Али без обзира што је знао и шта је политика и шта је реална ситуација,

Митрополит Митрофан је увијек проповједао Христа Господа и поучавао народ, духовно га снажио и кријепио, о чему свједоче његове бесједе у којима је много дивних јеванђелских порука и поука, које је говори из свога личнога живота јер је био молитвеник и аскета, и није заборавио јеванђелски пут. Иако је био у великој слави и у великој части на двору књаза Николе, истакао је Владика, он је увијек живио скромно, честито, молитвено, повучено, али неоступно на путу Христовоме, на путу Светога Саве:

„Међутим, иако је живио једно вријеме врло лијепо, у великој части и слави и код власти и код народа и свештенства, дошла су велика искушења Првог свјетског рата. Али то је било по Божјем промислу да се овај слуга Божији са Христом заједно успне на голготу, да узме на себе крст народнога страдања“, казао је Архиепископ цетињски.

У наставку је подсјетио да Митрополит Митрофан, иако су били велики пријатељи, није хтио да иде са краљем Николом, када је он ријешао, мислио је само привремено, да оде из Црне Горе, него је остао да са народом подјели сву муку и биједу, све тешкоће и сва страдања.

„И остао је са својим народом дјелећи и зло и добро са њиме, а више зла и горчине него добра. Био је свега лишен, и слободе и одмора, сва је мука народна пала на њега. Гледао је да заштити народ, да се што мање крви пролије, па је био и помирљив према окупатору, говорио је народу: Смирите се, проћиће ово, не можемо сад ништа учинити. Као што се заиста једно време није ни могло“, казао је Владика и указао на чињеницу да народ у једној мјери није хтио да се смири, већ су се многи одметнули у шуму. Упркос томе што је Митрополит преживио тешко распеће, ипак је много учинио да изведе свој народ са што мање губитака и страдања.

По ријечима Митрополита Јоаникија тешке муке ропства и окупације су исцрпили великог и непобједивог Митрофана, али нијесу сломили његов дух, већ су његов дух и његова душа засијали на самом крају његовог живота. Како је казао није Господ дао да оде са овога свијета прије него што види пропаст Аустроугарске монархије, која га је прогонила од његове младости:

„Видио је њен слом и видио је ослобођење и уједиње свога милога српскога рода, како је он увијек говорио. Благословио је и Подгоричку скупштину, али не само то, него је дао велики допринос обнављању Пећке патријаршије, обнављању Српске православне цркве и њеном уједињењу и дочекао је тај час као предсједник Средишњег одбора за обнову Пећке патријаршије Српске православне цркве. Изузетна биографија, христолика и христоносна, велики

Божији угодник са огромним заслугама, са великим ауторитетом! Њега је Господ удостојио да достигне све врлине, а на крају и да крене Његовим стопама страдања у вријеме Другога свјетског рата, што је све изнио часно и поштено и достојно.“

Даље је Владика подсјетио и на тешки момент када му је дошла наредба да склони мошти Петра Другог Петровића Његоша са Ловћена, што је он први пут одбио. Али када је дошла друга наредба да морају бити склоњене, он је знао да мора да их узме и склони на Цетиње, како их Аустроугари не би уништили. Али оставио је аманет да се обнови Његошева капела и тај његов аманет је испунио његов наследник, велики Митрополит и каснији Патријарх српски Гаврило Дожих.

„Драга браћо и сестре, поменусмо укратко врлине и заслуге великога Митрополита Црне Горе, Брда и Приморја Митрофана Бана. Ако је неко заслужио да се овако саберемо послје 105 година од његовог упокојења и да се поучимо из његовог свијетлога примјера, његовога живота и дјела, онда то заиста значи да он има велике заслуге, да то није само неки прости обичај. Ми се увијек молимо за све покојне, и за грешнике и за праведнике, међутим, ово је наша велика обавеза и хвала вам што сте ме позвали да овдје у његовом храму, у мјесту његовога рођења и крштења, одслужимо данас ову свету службу и помен. И да се сјетимо врлина и заслуга великог и честитог Митрополита Митрофана Бана. Драго ми је што овдје данас видим и његове најближе потомке и по крви и по духу. Драго ми је што вас видим овдје све заједно сабране око Христа Господа и око успомене вашег и нашег Митрополита Митрофана Бана. Њему вјечна памјат, а вама нека ова света служба донесе радост, мир и сваки Божији благослов“, закључио је Митрополит Јоаникије.

На крају Литургије, Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије је одликовао Љуба Никовог Божовића из Побрђа, Орденом Светог Петра Другог Ловћенског Тајновидца другог степена, за хришћанску љубав и добра дјела која је чинио у славу Божију, а нарочито за несебичну помоћ у обнови српских храмова у Грбљу. У његово име награду је примио господин Жарко Милојко. Архипастирском граматом одликован је и почивши Бранко Ђурић за хришћанску љубав и добра дјела која је чинио у славу Божију, нарочито показану приликом даривања свога земљишта Митрополији црногорско-приморској, коју је у име свога оца примио господин Ненад Ђурић.

Весна Девић

mitropolija.com